

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII
w klasach V - VIII w Szkole Podstawowej w Korycinie
w roku szkolnym 2020/2021

I. Przedmiotowy system oceniania z biologii opracowany został w oparciu o:

1. Podstawę programową kształcenia ogólnego - przedmiotu biologia,
2. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania w Szkole Podstawowej w Korycinie
3. Program nauczania biologii w klasach 5 - 8 szkoły podstawowej „Puls życia” ; nr w Szkolnym Zestawie Programów Nauczania SP/11/1/2020

II. Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności,
- postawa ucznia (w tym prowadzenie zeszytu) i jego aktywność.

III. Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- monitorowanie pracy ucznia
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka, szczególnych uzdolnieniach lub trudnościach
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Wymagania na poszczególne oceny szkolne.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ▶ opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową,
- ▶ samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- ▶ potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, nie tylko wskazanych przez nauczyciela,
- ▶ potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- ▶ umie formułować problemy i dokonywać analizy i syntezy nowych wiadomości,
- ▶ prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- ▶ potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy,
- ▶ bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

- ▶ osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych wymagających wiedzy biologicznej na szczeblu wyższym niż szkolny.
- ▶ wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ▶ posiada wiadomości i umiejętności przewidziane w podstawie programowej,
- ▶ potrafi łączyć i wyciągać wnioski z zadanych problemów biologicznych,
- ▶ wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- ▶ samodzielnie rozwiązuje zadania o wysokim poziomie złożoności,
- ▶ prawidłowo stosuje terminy biologiczne,
- ▶ wykazuje się aktywną postawą na lekcji,
- ▶ potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych, wykorzystując wiedzę z przedmiotów pokrewnych.
- ▶ zeszyt ucznia zasługuje na wyróżnienie,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ▶ opanował w zadawalającym stopniu wiedzę i posiada umiejętności przewidziane w podstawie programowej,
- ▶ poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów biologicznych, natomiast zadania trudniejsze wykonuje przy pomocy nauczyciela,
- ▶ potrafi korzystać z różnych znanych źródeł informacji,
- ▶ rozwiązuje niektóre nietypowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- ▶ poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych,
- ▶ prawidłowo stosuje terminy biologiczne,
- ▶ jest aktywny w czasie lekcji.
- ▶ prowadzi prawidłowo i starannie zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ▶ opanował w wystarczającym stopniu wiedzę i umiejętności przewidziane w podstawie programowej,
- ▶ poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności biologiczne do rozwiązywania z pomocą nauczyciela typowych zadań o niewielkim stopniu trudności,
- ▶ potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z różnych źródeł informacji,
- ▶ w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.
- ▶ Posiada zeszyt przedmiotowy i prowadzi go systematycznie

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ▶ nie opanował w stopniu dostatecznym materiału przewidzianego w podstawie programowej i jego wiedza ma znaczne luki,
- ▶ rozwiązuje z pomocą nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,

- ▶ pracuje dyscyplinowany przez nauczyciela,
- ▶ potrafi odczytywać proste informacje ze wskazanych źródeł,
- ▶ przejawia niesystematyczne zaangażowanie się w proces lekcyjny.
- ▶ prowadzi zeszyt przedmiotowy

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ▶ nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- ▶ nie potrafi rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- ▶ nie zna podstawowych terminów biologicznych,
- ▶ nie odrabia systematycznie prac domowych, często jest nieprzygotowany do zajęć.
- ▶ nie wykazuje zadowalającej aktywności poznawczej i chęci do pracy.
- ▶ nie prowadzi systematycznie zeszytu przedmiotowego

IV. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

1. Sprawdziany (lub testy) – po zakończeniu każdego działu, zapowiedziane tydzień wcześniej i poprzedzone powtórzeniem. W przypadkach niezależnych od ucznia (choroba, sprawy rodzinne), uczeń jest zobowiązany do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni lub w sposób uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu w szkole. Błędy popełnione przez ucznia w pracy muszą zostać poprawione w zeszycie.

2. Kartkówki (5-15 minut) - obejmują maksymalnie materiał z trzech jednostek lekcyjnych i nie muszą być zapowiedziane.

Skala procentowa przy ocenie prac pisemnych

- 0% - 30% - niedostateczny (1)
- 31% - 50% - dopuszczający(2)
- 51% - 70% - dostateczny (3)
- 71% - 90% - dobry (4)
- 91% - 97% - bardzo dobry (5)
- 98% - 100% - celujący (6)

3. Odpowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich zajęć, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu. Uczniowie są odpytywani na bieżąco.

4. Prace domowe – dotyczą omawianych partii materiału, sprawdzane są na bieżąco, oceniane wg uznania nauczyciela. Brak pracy domowej - ocena niedostateczna (po wykorzystaniu nieprzygotowania)

5. Prace dodatkowe (prezentacje, referaty, doświadczenia, prace długoterminowe, modele, albumy) – dotyczą omawianych partii materiału lub wykraczają poza program (samodzielne opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik). Ocenie podlega: poprawność merytoryczna, samodzielność wykonania, staranność. Kryteria uzgodnione z uczniami.

6. Zaangażowanie i praca na lekcji – oceniane jest na bieżąco i z bieżącego materiału, za pomocą plusów zapisanych w dzienniku , które zostaną następnie przeliczone na oceny. Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą gdy zgromadzi trzy plusy, gdy ich nie osiągnie na koniec semestru zostaną zamienione odpowiednio przy dwóch plusach na ocenę dobrą, a przy jednym na dostateczną, chyba że uczeń nie wyrazi takiej woli. W przypadku dużego wkładu pracy podczas lekcji uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą lub dobrą.

7. Praca w grupie – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie. Ocenie podlegają umiejętności :

- planowania i organizowania pracy grupowej
- efektywnego współdziałania
- wywiązywania się z powierzonych ról
- rozwiązywania problemów w sposób twórczy .

8. Udział i znaczące sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

9. Postawa ucznia wobec przedmiotu - odzwierciedlająca się w wysiłku wkładanym przez ucznia w proces uczenia się, przygotowanie do zajęć, systematyczne prowadzenie zeszytu.

10. Zeszyt przedmiotowy obowiązkowy - przy ocenie bierze się pod uwagę staranność i systematyczność, poprawność rzeczową, notatki.

Poszczególne formy aktywności są oceniane przez nauczyciela w formie oceny częściowej:

niedostateczny - 1

dopuszczający- 2

dostateczny - 3

dobry- 4

bardzo dobry- 5

celujący- 6

Dodatkowe symbole używane przy ocenie:

„+” zaangażowanie i praca na lekcji, krótka praca domowa, krótka odpowiedź ustna. Trzy takie znaki zamieniane są na ocenę częściową bardzo dobrą.

„ – „ nieprzygotowanie do lekcji brak zeszytu, książki , przyborów i innych niezbędnych pomocy (czwarty znak „ – „ i każdy kolejny to ocena ndst.),

„ np.” brak pracy domowej pisemnej lub ustnej (nie nauczyłem się).

Zasady zgłaszania nieprzygotowania do lekcji:

- Brak przygotowania do zajęć uczeń zgłasza nauczycielowi przed lekcją.

- Uczeń może na początku lekcji zgłosić brak pracy domowej pisemnej lub brak opanowania wiadomości z ostatniej lekcji (nie nauczyłem się) dwa razy w ciągu semestru przy 2 godzinach tygodniowo i jeden raz przy jednej godzinie tygodniowo . Nieprzygotowanie tego typu nie dotyczy zapowiedzianych kartkówki i lekcji powtórzeniowych. Każdy następny brak pracy domowej pisemnej lub ustnej to ocena niedostateczna.

- W przypadku nie odrobienia pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobić ją na następną lekcję i zgłosić nauczycielowi.

- Za dostarczenie pracy po terminie uczeń uzyskuje ocenę o stopień niższą.

- Uczeń może przed lekcją zgłosić również nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu, książki, odpowiednich przyborów i pomocy - odnotowane jest to minusami – czwarty minus to ocena niedostateczna. Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- W przypadku kiedy w zeszycie była do wykonania praca domowa a uczeń już wcześniej zgłaszał przed lekcją brak pracy domowej otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej.
- Nie ocenia się ucznia w pierwszym dniu po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

Zasady poprawiania ocen:

- poprawa sprawdzianów jest dobrowolna.
 - uczeń może poprawić pracę pisemną, bez względu na ocenę jaką otrzymał (inną niż niedostateczny) jeden raz w semestrze
 - przy poprawianiu sprawdzianów kryteria ocen nie zmieniają się. Otrzymana przy poprawie ocena wpisana jest do dziennika obok oceny pierwotnej.
 - jeżeli z pracy klasowej uczeń uzyska ocenę niedostateczną, to ma obowiązek zaliczyć daną partię materiału w formie pisemnej w terminie ustalonym z nauczycielem poza lekcjami. Uczeń poprawia ocenę tylko raz.
 - oceny z kartkówki, prac domowych i odpowiedzi nie można poprawiać. Uczeń powinien pracować systematycznie.
- Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania sprawdzianu lub zaliczenia odpowiedzi ustną w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły

Nauczyciel ustnie uzasadnia ustaloną ocenę:

- wskazuje dobre elementy w pracy ucznia,
 - pokazuje to, co wymaga poprawy, nad czym uczeń musi jeszcze pracować,
 - daje wskazówki, jak należy poprawić oraz sposoby poprawy,
 - wskazuje, w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej.
- Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się o pomoc do nauczyciela i jeśli jest to wskazane, wspólnie ustalają działania wspomagające np. pomoc indywidualna uczniowi ze strony nauczyciela, pomoc koleżeńska, uczestnictwo w zajęciach wyrównawczych.

V. Zasady podwyższania oceny.

Uczeń ma możliwość poprawy oceny klasyfikacyjnej (semestralnej i rocznej) jeżeli jest ona wyższa od niedostatecznej wg zasad ustalonych w WZO.

Uczeń może ubiegać się o ocenę o jeden stopień wyższą niż przewidywana ocena śródroczna lub roczna. Ocena zostaje podwyższona, jeżeli uczeń napisze pracę klasową obejmującą wiadomości z całego semestru na ocenę co najmniej taką, o jaką się ubiega.

Uczeń, który wyraził chęć podwyższenia przewidywanej przez nauczyciela oceny końcowej: powinien ustalić z nauczycielem termin poprawy oceny, ale nie później niż tydzień przed terminem wystawienia ocen;

VI. Sposób ustalenia oceny śródrocznej i rocznej

1. Ocenom bieżącym wpisywanym do dziennika elektronicznego nadaje się wagę w zależności od rodzaju ocenianej aktywności ucznia:

2. Przy ustaleniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów aktywności według następującej kolejności i wagi:

- sprawdziany , próbné egzaminy, konkursy przedmiotowe etap wojewódzki i rejonowy - waga 3 - **kolor czerwony**

- kartkówki, odpowiedzi z trzech ostatnich lekcji, konkursy szkolne, zeszyt ucznia, referaty, prezentacje - waga 2 - **kolor zielony**

- prace domowe, zaangażowanie i aktywność na lekcji , praca w grupie, praca długoterminowa, prace dodatkowe, - waga 1- **kolor czarny**

- O wadze ocen za wykonane zadania dodatkowe, wykonane pomoce dydaktyczne, udział w konkursach decyduje nauczyciel indywidualnie dla każdego ucznia i wykonanej pracy.

2. Średnia ważona, jest oceną wyjściową do wystawienia oceny śródrocznej lub końcowo rocznej Ocena semestralna wystawiana jest na podstawie średniej ważonej z pierwszego półrocza, zaś ocena końcowa wystawiana jest na podstawie średniej ważonej z obu semestrów.

3. Jeżeli średnia jest poniżej 0,6 – ustala się ocenę niższą, jeżeli 0,6 i więcej – ocenę wyższą

4. Jeżeli średnia ważona wszystkich ocen cząstkowych z biologii będzie równa, co najmniej 5,00; a ze wszystkich prac klasowych(sprawdzianów) w ciągu całego roku szkolnego średnia będzie równa powyżej 5,5 to uczeń otrzymuje ocenę końcowo roczną celującą.

VII. Sposoby informowania uczniów i rodziców o ocenach

-na pierwszej godzinie lekcyjnej zapoznanie uczniów z PZO

- oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria,

- sprawdzone i ocenione prace pisemne omawiane są w czasie zajęć,

- sprawdzone i ocenione prace pisemne są do wglądu dla ucznia i rodzica,

- prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego,

- prace ucznia udostępniane są rodzicom w czasie zebrań, konsultacji i indywidualnych spotkań,

- o uzyskanych przez ucznia ocenach informowany jest rodzic poprzez dziennik elektroniczny, na zebraniach , w czasie konsultacji lub indywidualnych spotkań.

- przypadku przewidywanej oceny niedostatecznej semestralnej i końcowej rodzice są informowani na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej

- o wszystkich ocenach końcowych uczniowie i rodzice są informowani na 2 tygodnie przed zakończeniem semestru lub zakończeniem roku szkolnego

- Nauczyciel wpisuje proponowaną ocenę w dzienniku elektronicznym i informuje ucznia o przewidywanej ocenie semestralnej lub końcowej.

Wystawiona przez nauczyciela ocena niedostateczna roczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

VIII. Ewaluacja PZO.

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami dokona analizy funkcjonowania przedmiotowego systemu oceniania na lekcjach biologii. Ewentualne zmiany w PZO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych:

Dla uczniów posiadających opinię PPP lub zaświadczenie lekarskie ustala się, że nauczyciel uwzględni w sposób szczególny zapis opinii PPP, wskazań lekarskich oraz ustalenia zespołu do spraw pomocy psychologiczno - pedagogicznej w szkole, a także dostosowuje wymagania edukacyjne do rozwoju psychofizycznego ucznia.

a) dla uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności;
- podawanie poleceń w prostej formie;
- częste odwoływanie się do konkretnego;
- często przypominanie treści i utrwalanie;
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia;
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie;
- udzielanie pochwały po każdym poprawnym wykonaniu zadania, polecenia.

b) dla uczniów z niepełnosprawnością w stopniu lekkim:

- wykorzystywanie różnorodnych środków dydaktycznych;
- eksponowanie prac dzieci;
- stosowanie pracy w grupach, parach i innych metod aktywizujących;
- stosowanie różnych zabiegów na koncentrację uwagi;
- dzielenie materiału na mniejsze partie;
- przechodzenie od zadań łatwych do trudniejszych;
- zadawanie pracy domowej o mniejszym stopniu trudności;
- udzielanie pochwały po każdym poprawnym wykonaniu zadania, polecenia

c) dla uczniów z dysleksją:

- ocenianie wysiłku ucznia, włożonego trudu w wykonanie zadania, a nie efektu;
- przeznaczanie więcej czasu na wykonanie określonego zadania, polecenia;
- stawianie jasno sformułowanych pytań;
- odpytywanie z miejsca, a nie przy tablicy;
- wydłużanie limitu czasu na opanowanie zadanego materiału;
- przekazywanie uczniom spostrzeżeń na temat ich pracy;
- stosowanie w pracy kolorowych pisaków, samodzielne tworzenie tabel, grafik, rysunków.

d) dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera:

- podczas wypowiedzi słownych zadawać dodatkowe pytania, które umożliwią sprawniejszą aktualizację posiadanej wiedzy;
- umożliwianie wypowiedzi w formie testu, gdyż dziecko ma szansę wybrać poprawną odpowiedź z wielu podanych;
- stosowanie pracy w grupach, parach i innych metod aktywizujących;
- zachęcanie do pracy polegającej na współpracy, współdziałaniu;
- kierowanie uwagi dziecka na coś, na czym zależy w danej chwili nauczycielowi;
- stawianie jasno sformułowanych pytań;
- rozwijanie wiary w możliwości i kompetencje;
- wydłużanie czasu pracy na wykonanie określonego zadania, polecenia.

e) dla uczniów z nadpobudliwością psychoruchową (ADHD):

- stwarzanie warunków do wielokrotnego powtarzania i utrwalania materiału,
- eliminowanie w otoczeniu ucznia przedmiotów, które go rozpraszają, a w danej chwili są mu zbędne,
- udzielanie nieskomplikowanych komunikatów, poleceń,
- skupianie uwagi ucznia na zadaniu, które ma do wykonania,
- akcentowanie nowej aktywności ucznia,
- kilkakrotnie podkreślać ważne informacje do zapamiętania, nauczania się,
- odwoływanie się do konkretów, stosowanie metod ułatwiających zapamiętywanie treści,
- udzielanie pochwały po każdym poprawnym wykonaniu zadania, polecenia.

. Zasady oceniania z biologii podczas zdalnego nauczania:

a) Ocenie podlega wiedza i umiejętności, którymi wykazują się uczniowie w ramach zdalnego nauczania.

b) Nauczyciel zadając uczniom prace, które podlegają ocenie, informuje o terminie ich wykonania w formie i jakości czytelnej dla nauczyciela. Przesłane sprawdziany, kartkówki, testy po wyznaczonym czasie są oceniane przez nauczyciela, ale ocena jest pomniejszona o jeden stopień. Nieprzesłanie zadanego sprawdzianu, kartkówki, testu (bez uzasadnionego powodu) jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej. Uczeń, który z usprawiedliwionych powodów nie przesłał wskazanej przez nauczyciela pracy do oceny, może z nauczycielem ustalić nowy termin, ale nie później niż 1 tydzień od wyznaczonego pierwotnego terminu.

c) Oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

- odpowiedź ustna w czasie lekcji online,
- aktywność na lekcji online znakiem (+), za 3 otrzymane takie znaki uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą,
- pisemne prace domowe (notatki z lekcji, karty pracy, zadania z zeszytu ćwiczeń, zadania testowe sprawdzające wiedzę na zakończenie dział) – każdorazowo nauczyciel wskazuje zadania do oceny i podaje termin wykonania oraz adres poczty elektronicznej na którą należy przesłać wykonane prace.

Nieprzesłanie przez ucznia pracy w wyznaczonym terminie skutkuje wpisaniem do dziennika elektronicznego symbolu „bz” – tzn. „brak zadania”, a po upływie następnej jednostki lekcyjnej wystawieniem oceny niedostatecznej.

- zadania dodatkowe dla chętnych.

d) Oceny uzyskane podczas nauczania zdalnego są wstawiane do dziennika elektronicznego. Ocena jest uzasadniana przez nauczyciela.

e) Korzystanie przez ucznia z prac innych osób – plagiat, skutkuje oceną niedostateczną bez możliwości poprawy.

f) Na czas nauczania zdalnego wagi ocen pozostają bez zmian.

Opracowała: Lucyna Wróbel